

Temperature prediction - Slovakia

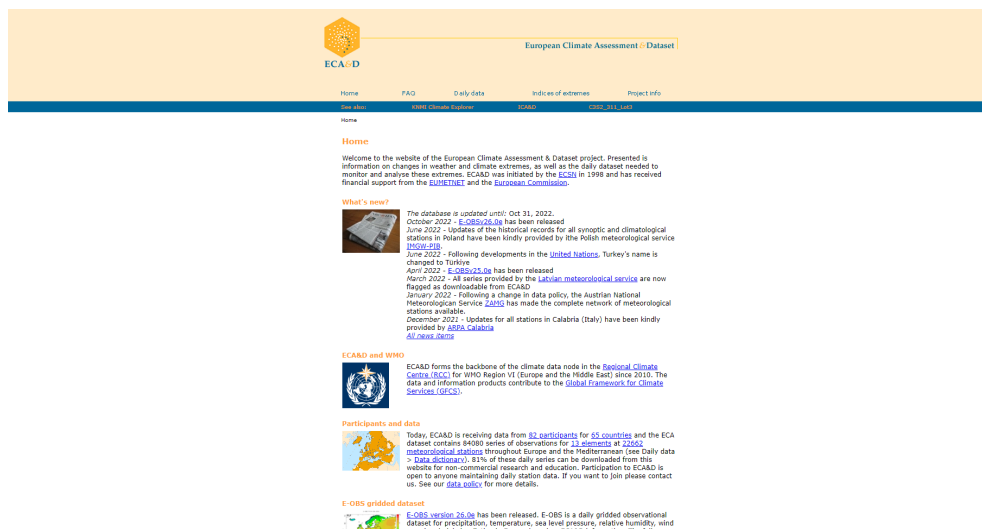
Alena Stracenská¹ and Ondrej Šima²

¹stracensk@gmail.com

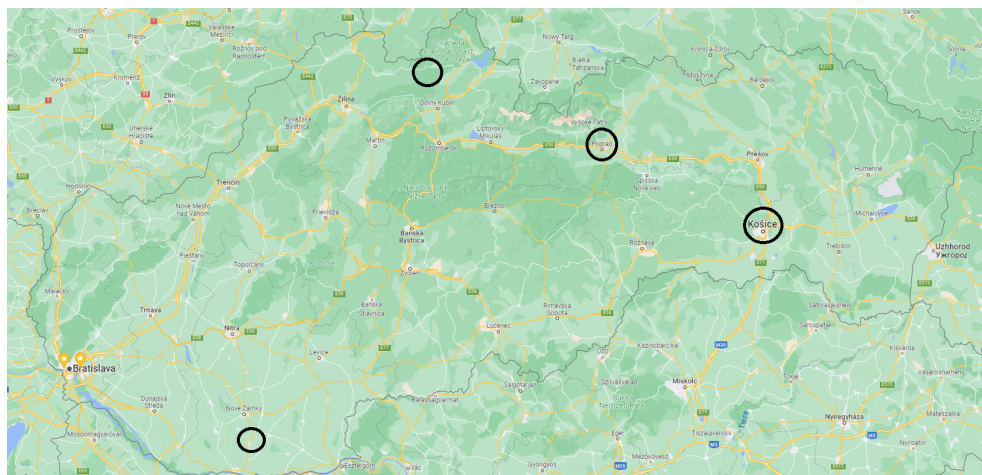
²osima1@student.euba.sk

1 Predikcia teplôt na Slovensku z historických údajov

V tomto projekte sme sa zamerali na predikciu počasia, a to konkrétne priemerných teplôt z historických údajov od roku 1951 po rok 2021. Ukážeme si, či platil trend zvyšovania teploty počas uvedených rokov a zároveň si ukážeme, ako by mohli priemerné teploty rásť až do roku 2055. Dáta sme prevzali v surovom stave zo stránky ecad.eu.

Obrázok č. 1: Zdrojová stránka dát.

Obrázok č. 2: Mapa miest, v ktorých sa nachádzajú meteostanice.

Takto sme si zvolili jednotlivé dáta zo Slovenska za všetky meteostanice a stiahli si ich.

European Climate Assessment & Dataset

Home

FAQ

Daily data

Indices of extremes

Project info

See also

EMET Climate Explorer

ELAND

CDS2_311_LutE

Daily_data > Custom query in ASCII

Custom query in ASCII

Select country, location and element to specify your query. Before that, choose whether you want your series to be **non-blended** or **blended**. Additional selection criteria are optional.

Your selection now yields less or equal than 5,000,000 observations. [?]
Proceed with the **Next** button.

Type of series [?]
non-blend

Country [?]
SLOVAKIA
3 countries selected

Location [?]
pick a station, or skip...
9 stations selected

Element [?]
pick an element, or skip...
13 elements selected

☐ Additional selection criteria

Filtered all

Next

Obrázok č. 3: Náhľad na zvolené údaje pri sťahovaní datasetu.

Keďže dáta, s ktorými sme chceli pracovať boli prístupné len v štyroch meteostaniciach:

- Hurbanovo (skratka: HUR)
- Košice (skratka: KE)
- Poprad (skratka: PP)
- Oravská Lesná (skratka: ORL)

Tak zo stiahnutých súborov sme vytiahli dáta týkajúce sa týchto staníc pre maximálnu, minimálnu a priemernú teplotu a dátum. Stiahnuté zipko obsahovalo len súbory s príponou **.txt** a vyzerali takto:

```

TX SQUID116298.txt - Poznámky k souboru
Sbor Úpravy Formát Zobrazit Pomocník
EUROPEAN CLIMATE ASSESSMENT & DATASET (ECA&D), file created on 11-11-2022
THESE DATA CAN BE USED FREELY PROVIDED THAT THE FOLLOWING SOURCE IS ACKNOWLEDGED:

Klein Tank, A.M.G. and Coauthors, 2002. Daily dataset of 20th-century surface
air temperature and precipitation series for the European Climate Assessment.
Int. J. of Climatol., 22, 1441-1453.
Data and metadata available at http://www.ecad.eu

FILE FORMAT (MISSING VALUE CODE IS -9999):

01-06 SQUID: Source Identifier
08-15 DATE : Date YYYYYD
17-21 TX : maximum temperature in 0.1 &#176;C
23-27 Q_TX : Quality code for TX (0='valid'; 1='suspect'; 9='missing')

This is the series of SLOVAKIA, POPRAD/TATRY (SQUID: 116298)
See file sources.txt for more info.

SQUID, DATE, TX, Q_TX
116298,19510101,-9999, 9
116298,19510102,-9999, 9
116298,19510103, 26, 0
116298,19510104, 24, 0
116298,19510105, 13, 0
116298,19510106, 37, 0
116298,19510107, 6, 0
116298,19510108, 22, 0
116298,19510109, 42, 0
116298,19510110, 34, 0
116298,19510111, 49, 0
116298,19510112, 51, 0
116298,19510113, 94, 0
116298,19510114, 33, 0
116298,19510115, 41, 0
116298,19510116, 23, 0
116298,19510117, -9, 0
116298,19510118, -6, 0
116298,19510119, 9, 0
116298,19510120, 1, 0
116298,19510121, -14, 0
116298,19510122, -22, 0
116298,19510123, -53, 0

```

Obrázok č. 4: Obsah .txt súboru.

Keďže úprava priamo v Pythone by bola mierne komplikovaná, rozhodli sme sa dáta spracovať priamo v Exceli a dať ich všetky do jedného súboru. Súbor je dostupný na stiahnutie tu: [vsetky_udaje_sprocesovane_nofix.csv](#).

1.1 Importovanie používaných knižníc

```
[1]: #import pouzitych kniznic
import os as os
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
import sklearn as sk
import math
```

1.2 Ignorovanie warningov v celkom kóde

```
[2]: #ignorovanie warningov
import warnings
warnings.filterwarnings('ignore')
```

1.3 Importovanie .csv filu a nastavenie max. počtu riadkov

Funkcia **pd.set_option**, nám umožní nastaviť max. počet riadkov, ktoré chceme zobraziť, a tie si následne korigujeme vo funkcii **head**.

```
[3]: #import csv filu
df = pd.read_csv(r"C:/Users/strac/Desktop/5_rocnik_AS/ZS_22_23/ML/projekt_final/
↳vsetky_udaje_sprocesovane_nofix.csv", sep = ";")
#nastavenie maximalneho zobrazenia riadkov pre pandas, ktore si nasledne vieme_
↳korigovat ich mnozstvom v heade
pd.set_option('display.max_rows', 30000)
df.head(5)
```

```
[3]:
```

	DATE	HUR_MEAN_TMP	KE_MEAN_TMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	\
0	19510101		0	-9999	-9999	-9999
1	19510102		33	-9999	-9999	-9999
2	19510103		47	13	28	-8
3	19510104		23	23	-6	0
4	19510105		15	10	1	-20

	HUR_MIN_TEMP	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	\
0	-22	-9999	-9999	-9999	-9999	-6
1	4	-9999	-9999	-9999	-9999	-4
2	19	-34	-7	-40	-40	15
3	11	-25	-17	-38	-38	-19
4	-7	-7	-40	-40	-40	-22

	KE_MAX_TEMP	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
0	-9999	-9999	-9999
1	-9999	-9999	-9999
2	61	50	26
3	56	48	24
4	29	8	13

2 Čistenie dát

Ako môžeme vidieť vyššie, hodnoty -9999 pri teplotách boli chýbajúce, tie sme nahradili hodnotou NaN. Následne sme zmenili stĺpec **DATE**, ktorý bol typu string na objekt **datetime**, pre lepšiu a jednoduchšiu manipuláciu pri tvorbe grafov. Následne sme vynásobili teploty * 0.1, keďže boli hodnoty reprezentované ako dekadická (*decimal*) hodnota s pevným (v datasete skrytým) exponentom. Prvú časť čistenia dát teda máme za sebou.

```
[4]: #nahradime zle hodnoty (-9999) prazdnou hodnotou (NaN)
df.replace(-9999,np.nan,inplace=True)

#uprava datumu (string) na objekt (datetime)
df["DATE"]=pd.to_datetime(df["DATE"],format="%Y%m%d")

#vynasobenie priemernych, max, min teplot, lebo zdrojova stranka udajov nacistavala
↳udaje len v celych cislach
df.loc[:, df.columns != "DATE"]=df.loc[:, df.columns != "DATE"]*0.1

df.head(5)
```

```
[4]:
```

	DATE	HUR_MEAN_TEMP	KE_MEAN_TEMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	\
0	1951-01-01	0.0	NaN	NaN	NaN	
1	1951-01-02	3.3	NaN	NaN	NaN	
2	1951-01-03	4.7	1.3	2.8	-0.8	
3	1951-01-04	2.3	2.3	-0.6	0.0	
4	1951-01-05	1.5	1.0	0.1	-2.0	

	HUR_MIN_TEMP	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	\
0	-2.2	NaN	NaN	NaN	-0.6	
1	0.4	NaN	NaN	NaN	-0.4	
2	1.9	-3.4	-0.7	-4.0	1.5	
3	1.1	-2.5	-1.7	-3.8	-1.9	
4	-0.7	-0.7	-4.0	-4.0	-2.2	

	KE_MAX_TEMP	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
0	NaN	NaN	NaN
1	NaN	NaN	NaN
2	6.1	5.0	2.6
3	5.6	4.8	2.4
4	2.9	0.8	1.3

V tomto kroku sme pomocou interpolácie nahradili chýbajúce hodnoty. Napríklad si môžeme všimnúť, že údaje k teplotám za prvé 2 dni roku 1951 chýbali, takže cez interpoláciu sme doplnili hodnoty z dňa 3.1.1951 do predošlých dvoch prvých januárových dní. Prečo sme to tak spravili? Ak by sme chýbajúce hodnoty nahradili len priemerom, tak teplota napr. 11.2 stupňa 1.1.1951 by zrejme nedávala zmysel, preto sme sa rozhodli použiť interpoláciu, ktorá pre nás predstavovala lepšie riešenie, než úplne skreslené číslo z priemeru.

```
[5]: #linearna interpolacia neplatnych hodnot, okrem datumov, max 5 za sebou iducich,
#obojsmerne (doplni hodnotu aj ked pred nou hodnota este neexistovala)
for stlpec in df.drop('DATE',axis=1).columns:
    df[stlpec].interpolate(method='linear',limit=5,limit_direction='both',inplace=True)

df.head(5)
```

```
[5]:
```

	DATE	HUR_MEAN_TMP	KE_MEAN_TMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	\
0	1951-01-01	0.0	1.3	2.8	-0.8	
1	1951-01-02	3.3	1.3	2.8	-0.8	
2	1951-01-03	4.7	1.3	2.8	-0.8	
3	1951-01-04	2.3	2.3	-0.6	0.0	
4	1951-01-05	1.5	1.0	0.1	-2.0	

	HUR_MIN_TEMP	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	\
0	-2.2	-3.4	-0.7	-4.0	-0.6	
1	0.4	-3.4	-0.7	-4.0	-0.4	
2	1.9	-3.4	-0.7	-4.0	1.5	
3	1.1	-2.5	-1.7	-3.8	-1.9	
4	-0.7	-0.7	-4.0	-4.0	-2.2	

	KE_MAX_TEMP	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
0	6.1	5.0	2.6
1	6.1	5.0	2.6
2	6.1	5.0	2.6
3	5.6	4.8	2.4
4	2.9	0.8	1.3

```
[6]: df.tail(5)
```

```
[6]:
```

	DATE	HUR_MEAN_TMP	KE_MEAN_TMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	\
26201	2022-09-26	NaN	NaN	NaN	NaN	
26202	2022-09-27	NaN	NaN	NaN	NaN	
26203	2022-09-28	NaN	NaN	NaN	NaN	
26204	2022-09-29	NaN	NaN	NaN	NaN	
26205	2022-09-30	NaN	NaN	NaN	NaN	

	HUR_MIN_TEMP	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	\
26201	NaN	NaN	NaN	NaN	23.9	
26202	NaN	NaN	NaN	NaN	25.0	
26203	NaN	NaN	NaN	NaN	25.6	
26204	NaN	NaN	NaN	NaN	27.2	
26205	NaN	NaN	NaN	NaN	26.3	

	KE_MAX_TEMP	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
26201	NaN	NaN	NaN
26202	NaN	NaN	NaN
26203	NaN	NaN	NaN
26204	NaN	NaN	NaN
26205	NaN	NaN	NaN

Následne sme pri prechádzaní dataframe objavili, že od dátumu 1.1.2021 zdroj datasetu nedisponuje údajmi, tak sme sa ich rozhodli odstrániť a zároveň sme nastavili teploty na maximálne dve desatinné miesta.

```
[7]: #odstranenie hodnot NaN od datumu 1.1.2021, dovod: stranka nedisponuje od tohto datumu
      ↪hodnotami od SHMU
      #fyi pre riadky plati n-1, preto v kode od 31.12.2020
      df.drop(df[(df['DATE'] > '2020-12-31')].index, inplace=True)

      #nastavenie kazdej hodnoty dataframe na max 2 des. miesta
      pd.set_option('float_format', '{:.2f}'.format)
```

```
df.tail(5)
```

```
[7]:
```

	DATE	HUR_MEAN_TMP	KE_MEAN_TMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	\
25563	2020-12-27	-0.90	0.30	-2.50	-2.40	
25564	2020-12-28	6.20	3.20	1.90	1.50	
25565	2020-12-29	6.80	7.20	1.50	2.10	
25566	2020-12-30	5.60	4.50	1.30	0.90	
25567	2020-12-31	1.10	4.50	-0.20	0.30	

	HUR_MIN_TEMP	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	\
25563	-6.30	-6.40	-13.20	-11.20	1.40	
25564	0.60	1.20	0.70	-0.50	2.60	
25565	3.50	2.10	0.60	0.30	2.70	
25566	3.80	2.30	-0.20	-1.20	1.80	
25567	-0.70	1.80	-1.20	-1.40	2.80	

	KE_MAX_TEMP	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
25563	2.70	1.80	0.50
25564	5.30	2.80	2.50
25565	9.00	4.20	4.30
25566	8.00	2.40	3.70
25567	5.90	2.00	2.00

V tomto kroku sme si zistili, koľko nulových resp. NaN hodnot ešte máme v datasete. Vidíme, že ich je 51. Dané množstvo predstavuje 51 dní, čo nie je také zlé. Napriek tomu sme sa rozhodli ich odstrániť.

```
[8]: #zistenie nulovych hodnot
df.isnull().sum()
```

```
[8]: DATE          0
HUR_MEAN_TMP      0
KE_MEAN_TMP       0
ORL_MEAN_TEMP     0
PP_MEAN_TEMP      0
HUR_MIN_TEMP      0
KE_MIN_TEMP       0
ORL_MIN_TEMP     51
PP_MIN_TEMP       0
HUR_MAX_TEMP      0
KE_MAX_TEMP       0
ORL_MAX_TEMP     51
PP_MAX_TEMP       0
dtype: int64
```

Dataset máme očistený a pripravený na použitie.

```
[9]: #odstranenie zvyšnych riadkov s nulovymi hodnotami
df.dropna(inplace = True)

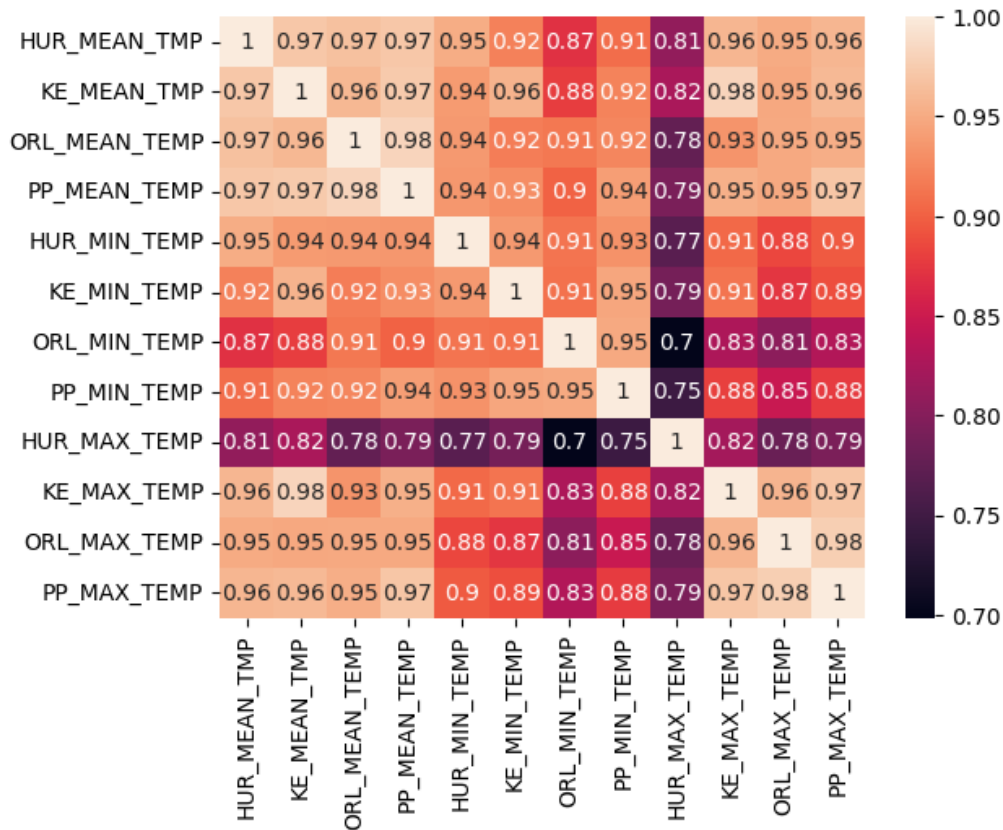
#overenie, ci sa riadky dropli
df.isnull().sum()
```

```
[9]: DATE          0
     HUR_MEAN_TMP  0
     KE_MEAN_TMP   0
     ORL_MEAN_TEMP 0
     PP_MEAN_TEMP  0
     HUR_MIN_TEMP  0
     KE_MIN_TEMP   0
     ORL_MIN_TEMP  0
     PP_MIN_TEMP   0
     HUR_MAX_TEMP  0
     KE_MAX_TEMP   0
     ORL_MAX_TEMP  0
     PP_MAX_TEMP   0
     dtype: int64
```

3 Použitie očisteného datasetu

Z očisteného datasetu sme spravili korelačnú maticu. Vidíme, že teploty vysoko korelujú, čo značí, že je multikolinealita vysoká a mali by sme ich vylúčiť, avšak my s nimi potrebujeme pracovať. Čiže korelačná matica nám slúži pre informačné účely.

```
[10]: #zobrazenie korelacnej matice
korelacnaMatica = df.corr()
sns.heatmap(korelacnaMatica, annot = True)
plt.show()
```


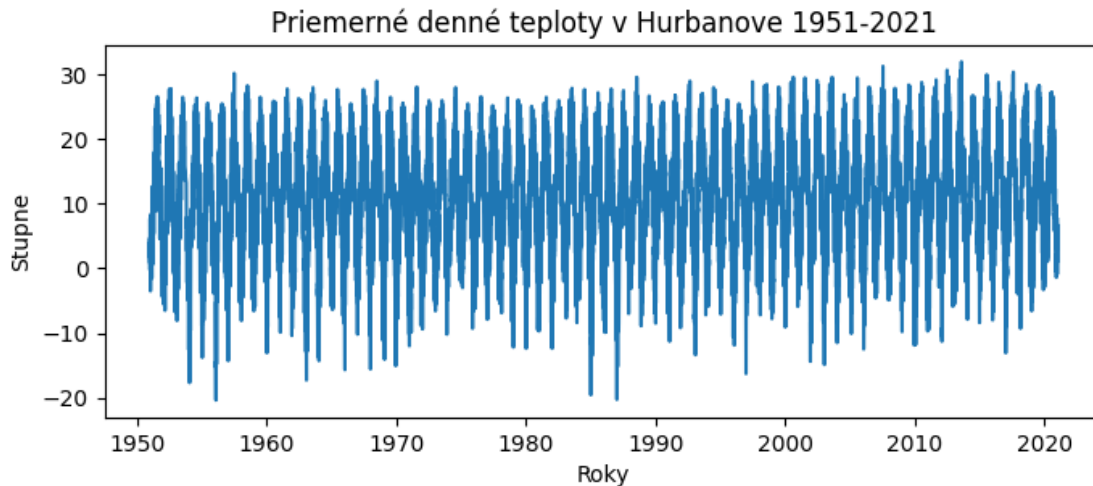
Z datasetu sme si zobrazili, ako vyzerali priemerné denné teploty v Hurbanove za posledných 70 rokov. Graf je strašne neprehľadný, ale slúži aspoň pre ilustráciu maxím a miním teplôt. To isté platilo aj pre ostatné tri mestá a to Košice, Poprad a Oravskú Lesnú, preto sme ich grafy zakomentovali (v prípade potreby sa dajú jednoducho odkomentovať).

```
[11]: #vseobecny prehľad o priemerných denných teplotách za roky 1951-2021 vo všetkých
      ↪ mestach
      #graf priemerných denných teplot 1951 - 2021 pre Hurbanovo
      from matplotlib.pyplot import figure
      plt.figure(figsize=(8,3))
      plt.plot(df["DATE"], df["HUR_MEAN_TMP"])
      #plt.legend(loc = 'center left', bbox_to_anchor = (1, 0.5))
      plt.title("Priemerné denné teploty v Hurbanove 1951-2021")
      plt.xlabel("Roky")
      plt.ylabel("Stupne")
      plt.show()
      '''

      #graf priemerných denných teplot 1951 - 2021 pre Oravsku Lesnu
      plt.figure(figsize=(8,3))
      plt.plot(df["DATE"], df["PP_MEAN_TEMP"])
      plt.title("Priemerné denné teploty v Poprade 1951-2021")
      plt.xlabel("Roky")
      plt.ylabel("Stupne")
      plt.show()

      #graf priemerných denných teplot 1951 - 2021 pre Kosice
      plt.figure(figsize=(8,3))
      plt.plot(df["DATE"], df["KE_MEAN_TMP"])
      plt.title("Priemerné denné teploty v Košiciach 1951-2021")
      plt.xlabel("Roky")
      plt.ylabel("Stupne")
      plt.show()

      #graf priemerných denných teplot 1951 - 2021 pre Oravsku Lesnu
      plt.figure(figsize=(8,3))
      plt.plot(df["DATE"], df["ORL_MEAN_TEMP"])
      plt.title("Priemerné denné teploty v Oravskej Lesnej 1951-2021")
      plt.xlabel("Roky")
      plt.ylabel("Stupne")
      plt.show()
      '''
```

```
[11]: '\n#graf priemernych dennych teplot 1951 - 2021 pre Oravsku
Lesnu\nplt.figure(figsize=(8,3))\nplt.plot(df["DATE"],
df["PP_MEAN_TEMP"])\nplt.title("Priemerné denné teploty v Poprade
1951-2021")\nplt.xlabel("Roky")\nplt.ylabel("Stupne")\nplt.show()\n\n#graf
priemernych dennych teplot 1951 - 2021 pre
Kosice\nplt.figure(figsize=(8,3))\nplt.plot(df["DATE"],
df["KE_MEAN_TEMP"])\nplt.title("Priemerné denné teploty v Košiciach
1951-2021")\nplt.xlabel("Roky")\nplt.ylabel("Stupne")\nplt.show()\n\n#graf
priemernych dennych teplot 1951 - 2021 pre Oravsku
Lesnu\nplt.figure(figsize=(8,3))\nplt.plot(df["DATE"],
df["ORL_MEAN_TEMP"])\nplt.title("Priemerné denné teploty v Oravskej Lesnej
1951-2021")\nplt.xlabel("Roky")\nplt.ylabel("Stupne")\nplt.show()\n'
```

V tomto kroku sme si spravili ročné priemery priemernej, maximálnej a minimálnej teploty pre všetky mestá za posledných 70 rokov. Priemerné ročné teploty sme následne zobrazili na grafe.

```
[12]: ##skusime rocne priemery
rocne=df.groupby(df.DATE.dt.year).mean()
hurbanovo = rocne[['HUR_MEAN_TEMP', 'HUR_MAX_TEMP', 'HUR_MIN_TEMP']]
kosice = rocne[['KE_MEAN_TEMP', 'KE_MAX_TEMP', 'KE_MIN_TEMP']]
poprad = rocne[['PP_MEAN_TEMP', 'PP_MAX_TEMP', 'PP_MIN_TEMP']]
kosice = rocne[['ORL_MEAN_TEMP', 'ORL_MAX_TEMP', 'ORL_MIN_TEMP']]
#prediktory
X3=rocne.index
X3=X3.values.reshape((len(X3), 1))
rocne.tail()
```

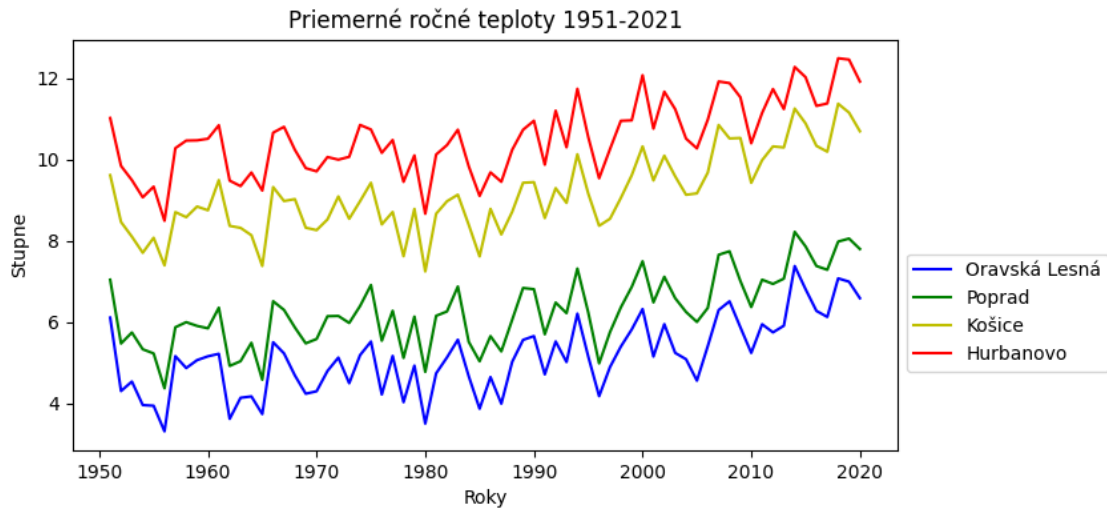
```
[12]:
```

	HUR_MEAN_TEMP	KE_MEAN_TEMP	ORL_MEAN_TEMP	PP_MEAN_TEMP	HUR_MIN_TEMP	\
DATE						
2016	11.32	10.34	6.28	7.38	6.44	
2017	11.38	10.20	6.13	7.29	6.05	
2018	12.50	11.38	7.08	7.98	7.50	
2019	12.46	11.16	7.00	8.06	7.30	
2020	11.92	10.70	6.59	7.80	6.95	

	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	KE_MAX_TEMP	\
DATE						
2016	5.64	1.44	2.34	15.12	14.97	
2017	5.17	1.12	1.87	14.74	15.01	
2018	6.73	2.03	2.55	15.70	16.38	
2019	6.45	2.06	2.73	15.21	16.53	
2020	5.98	1.57	2.56	15.41	15.70	

	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
DATE		
2016	11.92	13.01
2017	11.79	13.06
2018	13.04	13.83
2019	12.81	14.30
2020	12.37	13.62

```
[13]: plt.figure(figsize=(8,4))
plt.plot(rocne.index, rocne["ORL_MEAN_TEMP"], 'b', label = "Oravská Lesná")
plt.plot(rocne.index, rocne["PP_MEAN_TEMP"], 'g', label = "Poprad")
plt.plot(rocne.index, rocne["KE_MEAN_TEMP"], 'y', label = "Košice")
plt.plot(rocne.index, rocne["HUR_MEAN_TEMP"], 'r', label = "Hurbanovo")
plt.legend(loc = 'best', bbox_to_anchor = (1, 0.5))
plt.title("Priemerné ročné teploty 1951-2021")
plt.xlabel("Roky")
plt.ylabel("Stupne")
plt.show()
```


3.1 Lineárny regresný model

Najskôr sme vyskúšali tvorbu lineárnej regresie len čisto pre 1 lokalitu. Ako nezávislú premennú sme vzali **DATE** a ako závislé premenné sme vzali **HUR_MEAN_TEMP**, **HUR_MAX_TEMP** a **HUR_MIN_TEMP**. Následne sme rozdelili dáta na tréningové 75% a testovacie 25%, potom sme špeci-
ficky použili funkciu **make_pipeline** pomocou ktorej bolo možné spojiť normalizáciu dát (kvôli veľkým

teplotným výkyvom) a inicializáciu lineárnej regresie. Následne sme pomocou **lm.fit** natrénovali dáta.

```
[14]: #najskor vyskusame len cisto regresiu samotnej teploty pre 1 lokalitu
#targetova/cielova/predikovana hodnota
Y = df[['HUR_MEAN_TMP', 'HUR_MAX_TEMP', 'HUR_MIN_TEMP']]
#prediktor
X=df[['DATE']]
```

```
[15]: #trenovanie a testovanie X a Y
from sklearn.model_selection import train_test_split
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X,Y, test_size = 0.25,
    random_state = 42)

print(X_train.shape)
print(X_test.shape)
print(y_train.shape)
print(y_test.shape)

from sklearn.linear_model import LinearRegression
from sklearn.pipeline import make_pipeline
from sklearn.preprocessing import StandardScaler

lm=make_pipeline(
    StandardScaler(),
    LinearRegression(),
)

lm.fit(X_train,y_train)
```

```
(19137, 1)
(6380, 1)
(19137, 3)
(6380, 3)
```

```
[15]: Pipeline(steps=[('standardscaler', StandardScaler()),
    ('linearregression', LinearRegression())])
```

Použitie **MAE**, **RMSE** a **MSE** na otestovanie odchýlok modelu. Pre všetky 3 platí, že čím nižšia hodnota, tým lepšie.

Vidíme, že dáta majú dosť veľkú odchýlku. V ideálnom prípade by mala byť čo najnižšia. Mali by sme brať ale do úvahy, že rozpätie denných teplôt v závislosti na ročné obdobie môže kolísať od cca -20 až po +35 stupňov.

```
[16]: from sklearn.metrics import mean_absolute_error, mean_squared_error
print("Mean absolute error lineareneho modelu / trenovacie:
    ",round(mean_absolute_error(y_train,lm.predict(X_train)),5))
print("Mean absolute error lineareneho modelu / testovacie:
    ",round(mean_absolute_error(y_test,lm.predict(X_test)),5))
```

```
Mean absolute error lineareneho modelu / trenovacie: 7.47687
Mean absolute error lineareneho modelu / testovacie: 7.47807
```

```
[17]: print("Mean square error lineareneho modelu / trenovacie:
      ↪",round(mean_squared_error(y_train,lm.predict(X_train)),5))
      print("Mean square error lineareneho modelu / testovacie:
      ↪",round(mean_squared_error(y_test,lm.predict(X_test)),5))
```

Mean square error lineareneho modelu / trenovacie: 78.162
Mean square error lineareneho modelu / testovacie: 77.96308

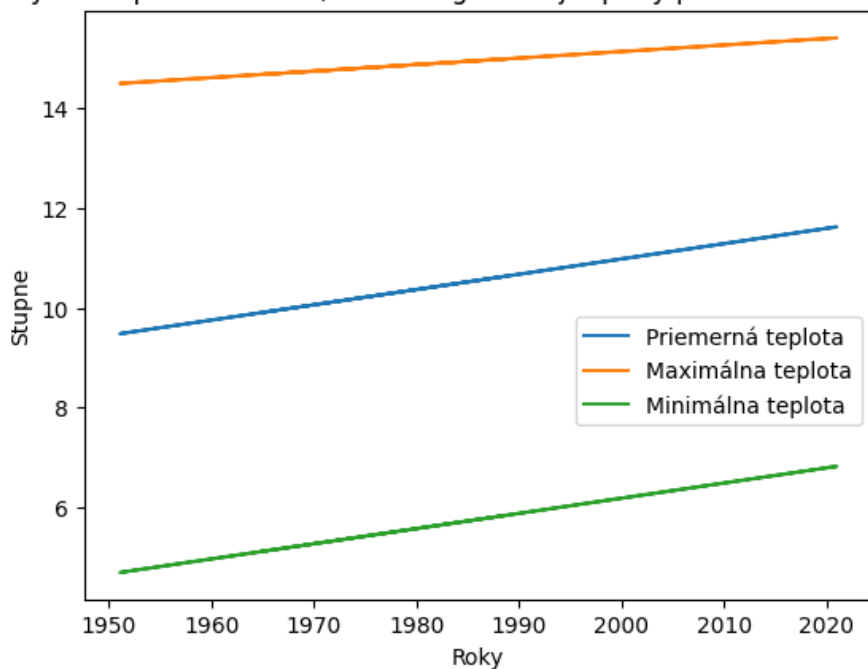
```
[18]: print("Root mean square error lineareneho modelu / trenovacie:",round(math.
      ↪sqrt(mean_squared_error(y_train,lm.predict(X_train))),5))
      print("Root mean square error lineareneho modelu / testovacie:",round(math.
      ↪sqrt(mean_squared_error(y_test,lm.predict(X_test))),5))
```

Root mean square error lineareneho modelu / trenovacie: 8.84093
Root mean square error lineareneho modelu / testovacie: 8.82967

V nasledujúcom grafe sme sme zobrazili lineárny trend priemeru maximálnej, minimálnej a priemernej dennej teploty za roky 1951 až 2021 v Hurbanove. Na natrénovanom modeli sme predikovali testovacie dáta. Následne v grafe môžeme vidieť, že trend teploty je rastúci počas posledných 70 rokov.

```
[19]: ##lineárny trend priemerných denných teplot počas rokov 1951-2021 s natrenovaným
      ↪modelom pre test data
      plt.plot(X_test, lm.predict(X_test), label=['Priemerná teplota', 'Maximálna teplota',
      ↪'Minimálna teplota'])
      plt.legend(loc = 'best', bbox_to_anchor = (1, 0.5))
      plt.title("Lineárny trend priemeru max, min a avg dennej teploty pre Hurbanovo
      ↪1951-2021")
      plt.xlabel("Roky")
      plt.ylabel("Stupne")
      plt.show()
```

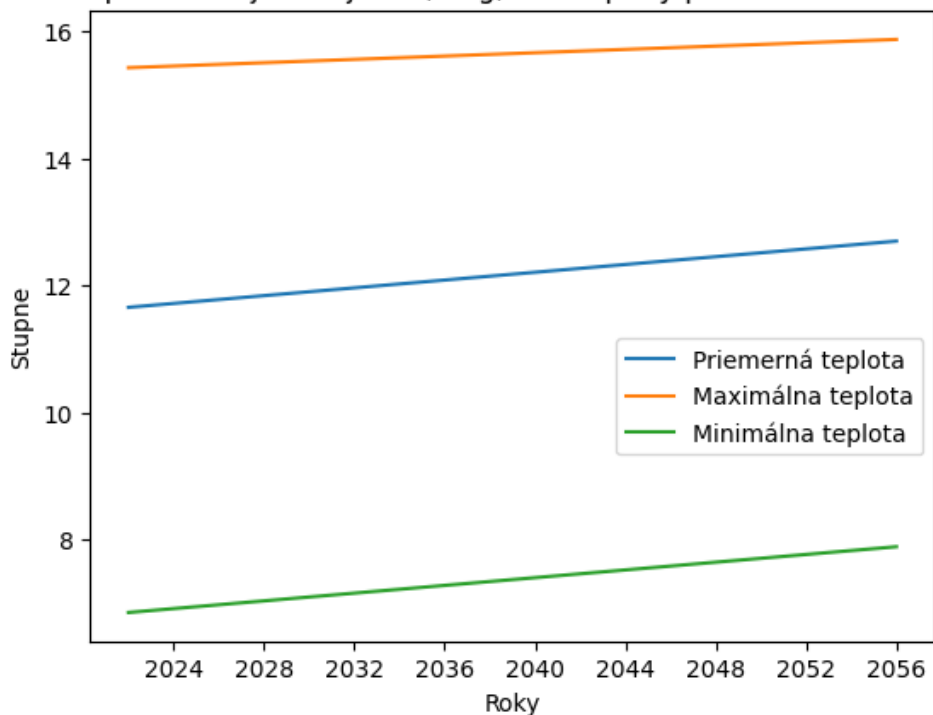
Lineárny trend priemeru max, min a avg dennej teploty pre Hurbanovo 1951-2021

Následne sme predikovali, ako by mohol pokračovať rastúci trend teplôt pre roky 2022 až 2055 pre Hurbanovo. Môžeme vidieť, že trend globálneho otepľovania je reálny a bude sa diať aj v nasledujúcich rokoch. Do úvahy samozrejme neberieme CO₂, energetickú krízu etc. Zaujímavé je ale vidieť, že priemerná minimálna teplota rastie rýchlejšie ako priemerná maximálna teplota, z čoho možno usúdiť, že za pár desaťročí nebude v južných oblastiach Slovenska (vrátane BA) žiaden sneh.

```
[20]: ##predikcia linearného modelu pre roky 2022-55
roky=pd.date_range(start="2022-01-01",end="2055 -12-31")
roky=roky.values.reshape((len(roky), 1))
plt.plot(roky, lm.predict(roky),label=['Priemerná teplota', 'Maximálna teplota', 'Minimálna teplota'])
plt.legend(loc = 'best', bbox_to_anchor = (1, 0.5))
plt.title("Predikcia priemernej ročnej max, avg, min teploty pre Hurbanovo 2022-2055")
plt.xlabel("Roky")
plt.ylabel("Stupne")
plt.show()
```

Predikcia priemernej ročnej max, avg, min teploty pre Hurbanovo 2022-2055

3.2 Random forest regressor

Tentokrát sme použili algoritmus random forest regressor. Ako nezávislú premennú sme určili **DATE** a ako závislú premennú len priemernú teplotu **HUR_MEAN_TMP** v Hurbanove. Aplikovali sme na random forest normalizáciu dát a nastavili sme forestu parametre. Skúšali sme ich viacero, no tieto nám dali najlepšie výsledky. Odchýlky už predsa vyšli lepšie, no stále to nie je ideálne. Na zobrazenom grafe môžeme vidieť, že predpovedať priemernú teplotu v Hurbanove len podľa dátumu bol omyl.

```
[21]: ##skusme to iste s random forestom
##nemozeme "predpovedat" 3 premenne naraz tak to spravime len s priemernou teplotou
Y1=df['HUR_MEAN_TMP']
X1=df[['DATE']]
X_train1, X_test1, y_train1, y_test1 = train_test_split(X1,Y1, test_size = 0.25,
↳random_state = 42)

from sklearn.pipeline import make_pipeline
from sklearn.ensemble import RandomForestRegressor

forestModel = make_pipeline(
    StandardScaler(),
    RandomForestRegressor(
        n_estimators = 1000,
        max_depth = 500,
        n_jobs = -1)
)

forestModel.fit(X_train1, y_train1)

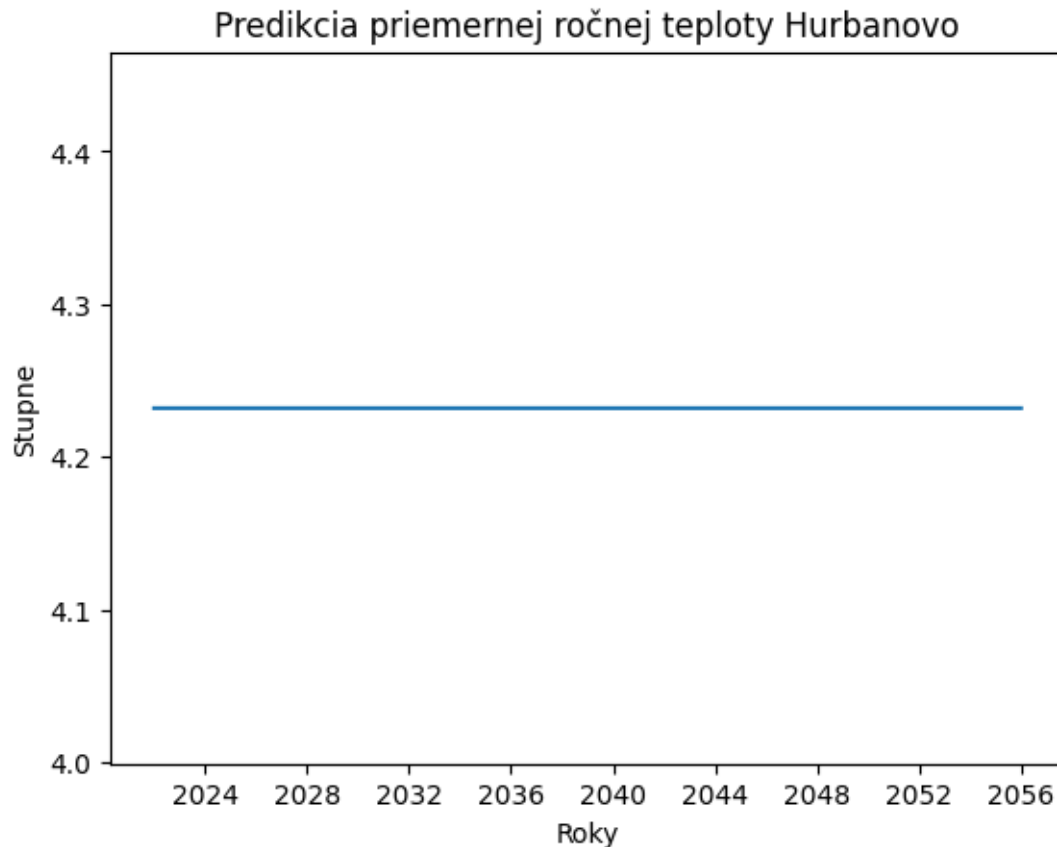
from sklearn.metrics import mean_absolute_error, mean_squared_error
print("Mean absolute error forest modelu / trenovacie:
↳",round(mean_absolute_error(y_train1,forestModel.predict(X_train1)),5))
print("Mean absolute error forest modelu / testovacie:
↳",round(mean_absolute_error(y_test1,forestModel.predict(X_test1)),5))

print("Mean square error forest modelu / trenovacie:
↳",round(mean_squared_error(y_train1,forestModel.predict(X_train1)),5))
print("Mean square error forest modelu / testovacie:
↳",round(mean_squared_error(y_test1,forestModel.predict(X_test1)),5))

print("Root mean square error forest modelu / trenovacie:",round(math.
↳sqrt(mean_squared_error(y_train1,forestModel.predict(X_train1))),5))
print("Root mean square error forest modelu / testovacie:",round(math.
↳sqrt(mean_squared_error(y_test1,forestModel.predict(X_test1))),5))
```

```
Mean absolute error forest modelu / trenovacie: 0.6135
Mean absolute error forest modelu / testovacie: 1.65794
Mean square error forest modelu / trenovacie: 0.64732
Mean square error forest modelu / testovacie: 4.70242
Root mean square error forest modelu / trenovacie: 0.80456
Root mean square error forest modelu / testovacie: 2.16851
```

```
[22]: ## predikcia priemernej teploty 2022-2055
plt.plot(roky, forestModel.predict(roky))
plt.title("Predikcia priemernej ročnej teploty Hurbanovo")
plt.xlabel("Roky")
plt.ylabel("Stupne")
plt.show()
##zle!
```


Teraz sa pozrieme na závislosť priemernej od maximálnej a minimálnej teploty v Hurbanove. Cez random forest natrénujeme model a vidíme odchýlky, ktoré sú tentokrát lepšie. Budeme teda predikovať priemernú teplotu na základe maximálnej a minimálnej teploty.

```
[23]: ##skusime zavislost priemernej od max/min teploty
      ###targetova/cielova/predikovana hodnota

      Y2 = df['HUR_MEAN_TMP']
      ###prediktory
      X2 = df[['HUR_MAX_TEMP', 'HUR_MIN_TEMP']]
      ##split ako minule
      X_train2, X_test2, y_train2, y_test2 = train_test_split(X2,Y2, test_size = 0.25,
      ↪random_state = 42)

      print(X_train.shape)
      print(X_test.shape)
      print(y_train.shape)
      print(y_test.shape)
```

```
(19137, 1)
(6380, 1)
(19137, 3)
(6380, 3)
```

```
[24]: forestModel2 = make_pipeline(
        StandardScaler(),
        RandomForestRegressor(
            n_estimators = 1000,
            max_depth = 500,
            n_jobs = -1)
    )

    forestModel2.fit(X_train2, y_train2)

    print("Mean absolute error forest modelu 2 / trenovacie:
    ↪",round(mean_absolute_error(y_train2,forestModel2.predict(X_train2)),5))
    print("Mean absolute error forest modelu 2 / testovacie:
    ↪",round(mean_absolute_error(y_test2,forestModel2.predict(X_test2)),5))

    print("Mean square error forest modelu 2 / trenovacie:
    ↪",round(mean_squared_error(y_train2,forestModel2.predict(X_train2)),5))
    print("Mean square error forest modelu 2 / testovacie:
    ↪",round(mean_squared_error(y_test2,forestModel2.predict(X_test2)),5))

    print("Root mean square error forest modelu 2 / trenovacie:",round(math.
    ↪sqrt(mean_squared_error(y_train2,forestModel2.predict(X_train2))),5))
    print("Root mean square error forest modelu 2 / testovacie:",round(math.
    ↪sqrt(mean_squared_error(y_test2,forestModel2.predict(X_test2))),5))
```

Mean absolute error forest modelu 2 / trenovacie: 0.98047

Mean absolute error forest modelu 2 / testovacie: 2.21456

Mean square error forest modelu 2 / trenovacie: 1.67032

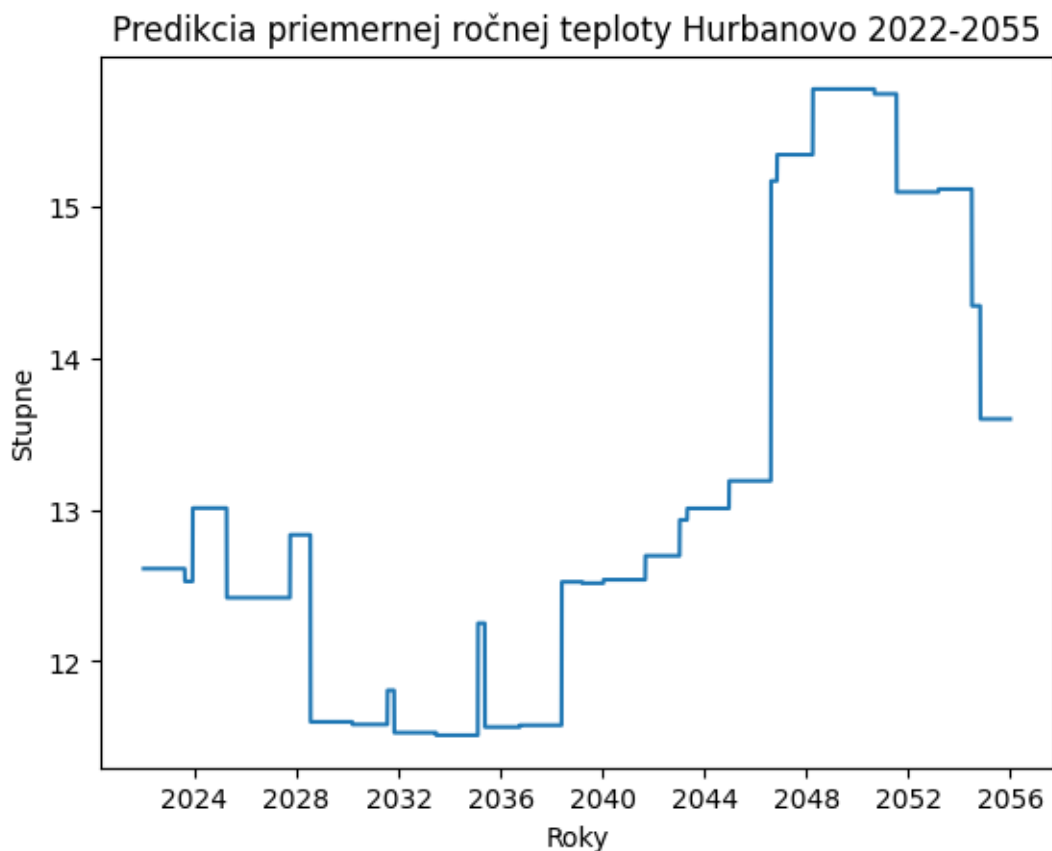
Mean square error forest modelu 2 / testovacie: 7.69057

Root mean square error forest modelu 2 / trenovacie: 1.29241

Root mean square error forest modelu 2 / testovacie: 2.77319

Pomocou lineárnej regresie sme predikovali maximálnu a minimálnu aj priemernú teplotu a výsledky lineárnej regresie použijeme, aby sme cez forest model vedeli predikovať priemernú ročnú teplotu pre Hurbanovo pre roky 2022-2055. Graf priemernej ročnej teploty pre Hurbanovo môžeme vidieť nižšie. Je však dosť rozbitý.

```
[25]: linear_predikcia=lm.predict(roky)
    forest_predikcia=forestModel2.predict(np.delete(linear_predikcia,0,axis=1))
    plt.plot(roky, forest_predikcia)
    plt.title("Predikcia priemernej ročnej teploty Hurbanovo 2022-2055")
    plt.xlabel("Roky")
    plt.ylabel("Stupne")
    plt.show()
    plt.show()
```

Vyskúšajme iný prístup, a to zoskupiť si roky a z jednotlivých teplôt spraviť priemery pre každý rok.

```
[26]: ##iny uhol pohladu -> skusime rocne priemery
rocne=df.groupby(df.DATE.dt.year).mean()
Y3_HUR = rocne[['HUR_MEAN_TEMP', 'HUR_MAX_TEMP', 'HUR_MIN_TEMP']]
Y3_KE = rocne[['KE_MEAN_TEMP', 'KE_MAX_TEMP', 'KE_MIN_TEMP']]
Y3_PP = rocne[['PP_MEAN_TEMP', 'PP_MAX_TEMP', 'PP_MIN_TEMP']]
Y3_ORL = rocne[['ORL_MEAN_TEMP', 'ORL_MAX_TEMP', 'ORL_MIN_TEMP']]
#prediktory
X3=rocne.index
X3=X3.values.reshape((len(X3), 1))
X_train_HUR, X_test_HUR, y_train_HUR, y_test_HUR = train_test_split(X3,Y3_HUR,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)
X_train_KE, X_test_KE, y_train_KE, y_test_KE = train_test_split(X3,Y3_KE, test_size =
    ↪0.25, random_state = 42)
X_train_PP, X_test_PP, y_train_PP, y_test_PP = train_test_split(X3,Y3_PP, test_size =
    ↪0.25, random_state = 42)
X_train_ORL, X_test_ORL, y_train_ORL, y_test_ORL = train_test_split(X3,Y3_ORL,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)
rocne.head()
```

```
[26]:      HUR_MEAN_TEMP  KE_MEAN_TEMP  ORL_MEAN_TEMP  PP_MEAN_TEMP  HUR_MIN_TEMP  \
DATE
```

1951	11.02	9.62	6.11	7.04	6.62
1952	9.85	8.47	4.30	5.47	5.01
1953	9.50	8.11	4.54	5.75	4.53
1954	9.07	7.71	3.96	5.33	4.43
1955	9.34	8.08	3.94	5.23	4.83

	KE_MIN_TEMP	ORL_MIN_TEMP	PP_MIN_TEMP	HUR_MAX_TEMP	KE_MAX_TEMP \
DATE					
1951	4.46	0.36	2.17	15.38	14.95
1952	3.16	-1.27	0.14	14.79	13.13
1953	2.82	-1.40	0.55	14.59	13.03
1954	2.55	-1.55	0.34	14.89	12.80
1955	3.26	-1.57	0.26	14.58	12.80

	ORL_MAX_TEMP	PP_MAX_TEMP
DATE		
1951	12.05	12.21
1952	9.81	10.61
1953	10.96	11.02
1954	10.39	10.37
1955	10.04	10.36

V nasledujúcom kóde robíme to isté, čo vyššie. Pre lepšiu ukážku to tu znova nakopírujem.

Pomocou lineárnej regresie sme predikovali maximálnu a minimálnu aj priemernú teplotu a výsledky lineárnej regresie použijeme, aby sme cez forest model vedeli predikovať priemernú ročnú teplotu pre všetky 4 mestá v rozmedzí rokov 2022-2055. Graf priemernej ročnej teploty pre všetky mestá vidieť nižšie. Na grafe môžeme vidieť, ako teplota pomaly, ale isto rastie aj v nasledujúcich desaťročiach.

```
[27]: lm3_HUR=make_pipeline(
        StandardScaler(),
        LinearRegression(),
    )

    lm3_KE=make_pipeline(
        StandardScaler(),
        LinearRegression(),
    )

    lm3_PP=make_pipeline(
        StandardScaler(),
        LinearRegression(),
    )

    lm3_ORL=make_pipeline(
        StandardScaler(),
        LinearRegression(),
    )

    lm3_HUR.fit(X_train_HUR,y_train_HUR)
    lm3_KE.fit(X_train_KE,y_train_KE)
    lm3_PP.fit(X_train_PP,y_train_PP)
    lm3_ORL.fit(X_train_ORL,y_train_ORL)
```

```

#predikovane hodnoty
Y4_HUR = rocne['HUR_MEAN_TMP']
Y4_KE = rocne['KE_MEAN_TMP']
Y4_PP = rocne['PP_MEAN_TEMP']
Y4_ORL = rocne['ORL_MEAN_TEMP']

###prediktory
X4_HUR = rocne[['HUR_MAX_TEMP', 'HUR_MIN_TEMP']]
X4_KE = rocne[['KE_MAX_TEMP', 'KE_MIN_TEMP']]
X4_PP = rocne[['PP_MAX_TEMP', 'PP_MIN_TEMP']]
X4_ORL = rocne[['ORL_MAX_TEMP', 'ORL_MIN_TEMP']]

##split ako minule
X_train4_HUR, X_test4_HUR, y_train4_HUR, y_test4_HUR = train_test_split(X4_HUR,Y4_HUR,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)
X_train4_KE, X_test4_KE, y_train4_KE, y_test4_KE = train_test_split(X4_KE,Y4_KE,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)
X_train4_PP, X_test4_PP, y_train4_PP, y_test4_PP = train_test_split(X4_PP,Y4_PP,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)
X_train4_ORL, X_test4_ORL, y_train4_ORL, y_test4_ORL = train_test_split(X4_ORL,Y4_ORL,
    ↪test_size = 0.25, random_state = 42)

forestModel3_HUR = make_pipeline(
    StandardScaler(),
    RandomForestRegressor(
        n_estimators = 1000,
        max_depth = 500,
        n_jobs = -1)
)

forestModel3_KE = make_pipeline(
    StandardScaler(),
    RandomForestRegressor(
        n_estimators = 1000,
        max_depth = 500,
        n_jobs = -1)
)

forestModel3_PP = make_pipeline(
    StandardScaler(),
    RandomForestRegressor(
        n_estimators = 1000,
        max_depth = 500,
        n_jobs = -1)
)

forestModel3_ORL = make_pipeline(
    StandardScaler(),
    RandomForestRegressor(
        n_estimators = 1000,
        max_depth = 500,
        n_jobs = -1)
)

```

```

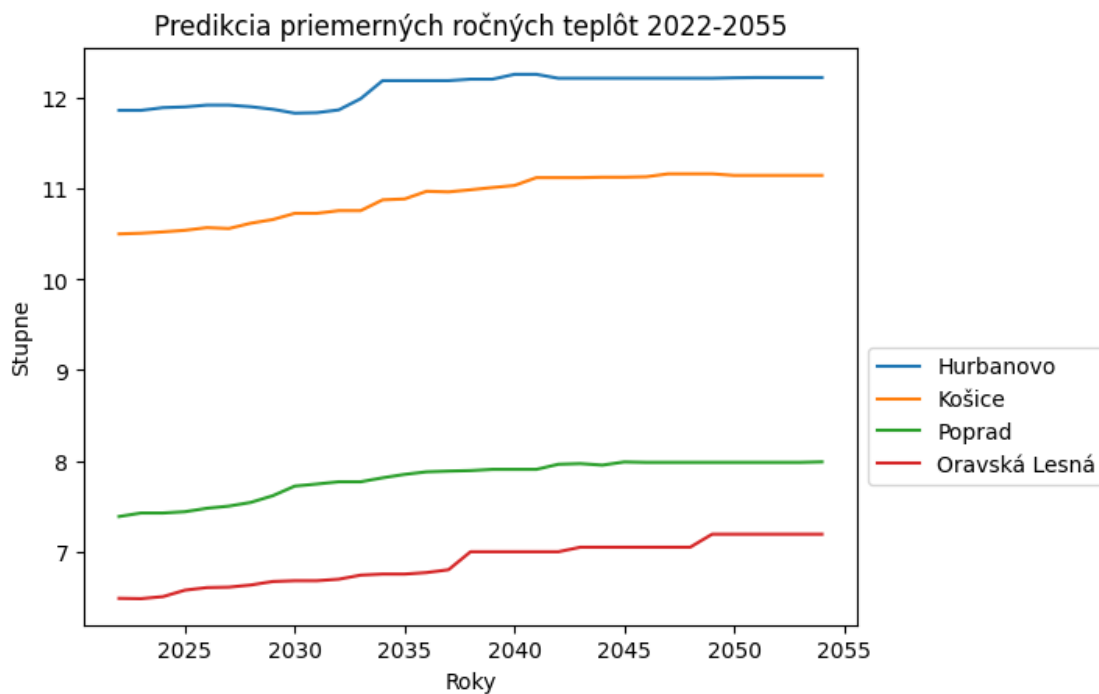
)
forestModel3_HUR.fit(X_train4_HUR, y_train4_HUR)
forestModel3_KE.fit(X_train4_KE, y_train4_KE)
forestModel3_PP.fit(X_train4_PP, y_train4_PP)
forestModel3_ORL.fit(X_train4_ORL, y_train4_ORL)

roky2=np.arange(2022,2055,1)
roky2=roky2.reshape(len(roky2),1)

linear2_HUR=lm3_HUR.predict(roky2)
linear2_KE=lm3_KE.predict(roky2)
linear2_PP=lm3_PP.predict(roky2)
linear2_ORL=lm3_ORL.predict(roky2)

plt.plot(roky2, forestModel3_HUR.predict(np.delete(linear2_HUR,0,axis=1)), label =_
↪ "Hurbanovo")
plt.plot(roky2, forestModel3_KE.predict(np.delete(linear2_KE,0,axis=1)), label =_
↪ "Košice")
plt.plot(roky2, forestModel3_PP.predict(np.delete(linear2_PP,0,axis=1)), label =_
↪ "Poprad")
plt.plot(roky2, forestModel3_ORL.predict(np.delete(linear2_ORL,0,axis=1)), label =_
↪ "Oravská Lesná")
plt.legend(loc = 'best', bbox_to_anchor = (1, 0.5))
plt.title("Predikcia priemerných ročných teplôt 2022-2055")
plt.xlabel("Roky")
plt.ylabel("Stupne")
plt.show()

```


Presnosť modelu zmeráme prostredníctvom R^2 metriky. Použijeme funkciu `.score`. [.score dokumentacia](#)
[.score behavior](#).

```
[28]: print("R2 train data Hurbanovo: ",forestModel3_HUR.score(X_train4_HUR, y_train4_HUR))  
      print("R2 train data Košice: ",forestModel3_KE.score(X_train4_KE, y_train4_KE))  
      print("R2 train data Poprad: ", forestModel3_PP.score(X_train4_PP, y_train4_PP))  
      print("R2 train data Oravská Lesná: ", forestModel3_ORL.score(X_train4_ORL,   
      ↪y_train4_ORL))
```

```
R2 train data Hurbanovo:  0.9778732921560519  
R2 train data Košice:    0.9941799718526932  
R2 train data Poprad:    0.9938391060472845  
R2 train data Oravská Lesná:  0.982734936777464
```

```
[29]: print("R2 test data Hurbanovo: ",forestModel3_HUR.score(X_test4_HUR, y_test4_HUR))  
      print("R2 test data Košice: ",forestModel3_KE.score(X_test4_KE, y_test4_KE))  
      print("R2 test data Poprad: ", forestModel3_PP.score(X_test4_PP, y_test4_PP))  
      print("R2 test data Oravská Lesná: ", forestModel3_ORL.score(X_test4_ORL, y_test4_ORL))
```

```
R2 test data Hurbanovo:  0.8464309390734385  
R2 test data Košice:    0.9662277680364888  
R2 test data Poprad:    0.9574597738940757  
R2 test data Oravská Lesná:  0.8785886515551937
```